

แบบฟอร์มนำเสนอข้อมูลรางวัลบุคลากรต้นแบบ และรางวัลปูชนียบุคคล
ในนิทรรศการ “Wisdom of the Land” ประจำปี ๒๐๒๓ “Awards & Inspiration”
(ผู้ได้รับรางวัลจะได้รับการจารึกชื่อไว้ในนิทรรศการ ณ หอเกียรติยศแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล)

ส่วนงานที่เสนอชื่อ.....คณะวิทยาศาสตร์.....

1. คำนำหน้า/ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. นพ.พรชัย มาตังคสมบัติ

Professor Emeritus Dr. Pornchai Mathangsombat

2. ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) พรชัย มาตังคสมบัติ
(ภาษาอังกฤษ) PORNCHAI MATANGKASOMBUT
3. ลักษณะรูปภาพของผู้ที่ได้รับรางวัล ต้องมีลักษณะ ดังนี้

4. คำบรรยายภาพเพื่อประกาศเกียรติคุณ (ภาษาไทย) จำนวนไม่เกิน 1-2 หน้า A4

ด้านงานบริหารและการพัฒนา หลังจากหมดวาระการดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา เมื่อพ.ศ.2530 อาจารย์พรชัยได้ดำรงตำแหน่งรองประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล ประเภทผู้แทนคณาจารย์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2531-2534 จึงได้รับการสรรหาขึ้นเป็นคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ คนที่ 5 ดำรงตำแหน่งวาระแรกเมื่อ พ.ศ. 2534-2538 และได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งในวาระที่สอง เมื่อ พ.ศ. 2538-2542

อาจารย์พรชัยเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและลึกซึ้งอย่างยิ่ง ได้วางนโยบายการดำเนินงานที่เน้นการพัฒนาคณะวิทยาศาสตร์ อาทิ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อนำพาคณะวิทยาศาสตร์ผ่านปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อย่างสง่างาม

อาจารย์พรชัยได้ดำเนินการให้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่เดิมของคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีอายุกว่า 30 ปี ให้แข็งแรง ปลอดภัย สวยงาม ติดตั้งระบบโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย ดำเนินการขออนุมัติสร้างอาคารใหม่ที่คณะวิทยาศาสตร์ ศาลายาและพญาไท พัฒนาระบบสารสนเทศและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ภายในคณะวิทยาศาสตร์เพื่อให้บุคลากรของคณะสามารถใช้บริการฐานข้อมูลต่างๆ จากห้องสมุดคณะและจากแหล่งข้อมูลทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผ่านเครือข่าย Internet พร้อมทั้งจัดให้มีการบรรยายและอบรมให้ความรู้และพัฒนาบุคลากรให้มีความชำนาญในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ และการสืบค้นข้อมูลต่างๆ

เน้นการพัฒนาบุคลากรรุ่นใหม่ให้ขึ้นมาทดแทนแก่นนำของคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งทยอยเกษียณอายุราชการ โดนการดำเนินการตามแนวทางของ ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข คือเร่งบรรจุอาจารย์ใหม่ที่มีศักยภาพสูงและจัดหาทุนให้ไปศึกษาต่ออย่างต่างประเทศ พัฒนาศูนย์เดิมของคณะวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ชักชวนคนดีมีฝีมือจากแหล่งต่างๆ เข้ามาทำงาน เน้นการสร้าง "ภาพลักษณ์" วิถีชีวิตของ "นักวิทยาศาสตร์" เพื่อชักจูงผู้มีความสามารถเข้ามาเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ โดยผ่านกิจกรรมและโครงการต่างๆ ได้แก่ การจัดงาน Open House เปิดบ้าน, โครงการทุนศรีตรังทองเสริมโครงการ พสวท. โดยใช้เงินรายได้คณะวิทยาศาสตร์ จัดให้ทุนการศึกษาจำนวน 48,000 บาท/ทุน/ปี จำนวน 50 ทุน เพื่อดึงดูดนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเข้ามาเรียนวิทยาศาสตร์โดยปราศจากข้อผูกมัด , การให้รางวัลแก่นักศึกษาวิทยาศาสตร์ดีเด่น รางวัลละ 10,000 บาท/คน จำนวน 13 รางวัล/ปี เพื่อเป็นรางวัลและกำลังใจแก่นักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ที่มีผลการเรียนดีเยี่ยม , ทุนเสริมสร้างนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่และทุนอาจารย์ช่วยสอน โดยในระยะ 5 ปีแรก ได้รับการสนับสนุนเงินทุนจาก สวทช. , ให้ทุนริเริ่มวิจัยสำหรับอาจารย์รุ่นใหม่ของคณะวิทยาศาสตร์ และทุนพัฒนาวิชาชีพนักวิจัยรุ่นกลางเพื่อสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขัน และอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณหมวดวัสดุครุภัณฑ์ที่พอเพียง ทำให้คณาจารย์ของคณะวิทยาศาสตร์อยู่ในฐานะที่จะแข่งขันชิงทุนวิจัยก้อนใหญ่จากภายนอก และมีผู้ได้รับรางวัลทรงเกียรติ ทั้งระดับชาติและนานาชาติมากมาย

สิ่งที่เป็นความภาคภูมิใจของชาวคณะวิทยาศาสตร์ คือการที่คณะวิทยาศาสตร์ได้รับการประกาศยกย่องโดย มูลนิธิโทรเพื่อส่งเสริมวิทยาศาสตร์ ประเทศไทย ให้เป็นสถาบันวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2537 ถือเป็นดัชนีชี้วัดว่าคณะวิทยาศาสตร์ภายใต้การนำของอาจารย์พรชัยได้ก้าวไปอย่างถูกต้องทิศทาง มีการพัฒนาและความสำเร็จเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ

อาจารย์พรชัย ได้ริเริ่มจัดปฐกฐาศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข เพื่อเป็นเกียรติและเพื่อระลึกถึง ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข คณบดีคนแรก ผู้ก่อตั้งและวางรากฐานให้แก่คณะวิทยาศาสตร์ โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงพระกรุณาฯ รับเป็นองค์ปาฐกในครั้งปฐมฤกษ์ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 ซึ่งเป็นวันคล้ายวันเกิดของ ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข และคณะวิทยาศาสตร์ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานดีเด่นในด้านอินทรีย์เคมีของพืชสมุนไพรหรือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นงานในความสนใจของ ศาสตราจารย์ ดร.สตาจค์ มงคลสุข มาเป็นองค์ปาฐก ซึ่งจัดเป็นประจำต่อมาทุกปี

นอกจากนี้ อาจารย์พรชัยยังได้ให้ความสำคัญกับวันสถาปนาคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับการประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2501 โดยจัดให้มีพิธีทางศาสนาเพื่อความเป็นสิริมงคล อาจารย์พรชัยยังได้ให้ความสำคัญกับศิษย์เก่า โดยส่งเสริมให้จัดงานคืนสู่เหย้าและสังสรรค์ศิษย์เก่าคณะ

วิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งริเริ่มพิจารณาให้รางวัลศิษย์เก่าดีเด่น เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ศิษย์เก่าผู้ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติ และเสริมสร้างความสามัคคีระหว่างศิษย์เก่าทั้งหมด โดยในวาระครบรอบ 40 ปี แห่งการสถาปนาคณะวิทยาศาสตร์ ได้ทูลเกล้าฯ ถวายโล่ศิษย์เก่าดีเด่นแด่ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เพื่อเป็นสิริมงคลด้วย

อาจารย์พรชัย ได้ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนหาทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ รมรงศ์ให้มีการบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาและการวิจัย จากบุคลากรและหน่วยงานภายนอก ร่วมมือกับ สสวท. British Council และ Imperial College จัด Science Lecture ซึ่งเป็นการบรรยายประกอบการสาธิตทางวิทยาศาสตร์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนและครูจากโรงเรียนต่างๆ เกิดความสนใจ ใฝ่รู้ เกิดความรักในวิชาวิทยาศาสตร์ และพัฒนาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้อาจารย์พรชัยยังให้ความสำคัญกับการบริการวิชาการแก่สังคม ทั้งแก่สถาบันราชการ การอบรมครูพิสิทธ์ทั่วประเทศ อบรมให้ความรู้แก่กลุ่มบุคคลและองค์กรต่างๆ เริ่มการจัดตั้งหน่วยงานเอกชนสัมพันธ์ขึ้นในคณะวิทยาศาสตร์ เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่ภาคเอกชนได้อย่างคล่องตัว เป็นการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิชาการของคณะไปใช้ประโยชน์ในภาคการผลิตและภาคอุตสาหกรรม รวมถึงส่งเสริมให้มีการตั้งศูนย์ตรวจสอบสารต้องห้ามในนักกีฬา ซึ่งเป็นศูนย์แห่งชาติขึ้น เพื่อการประยุกต์ใช้วิชาด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาให้เกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

อาจารย์พรชัยได้รับเชิญให้เขียนตำราในระดับนานาชาติหลาย Chapter ได้รับเชิญเป็นประธานหรือ Invited Speaker ใน International Congress ด้านอิมมูโนวิทยาและจุลชีววิทยาหลายครั้ง ร่วมจัดหรือเป็นประธานการจัดประชุมวิชาการนานาชาติที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพหลายครั้ง อาทิ เป็นประธานจัดการประชุม The Fifth International Conference in Global Impacts on Applied Microbiology ซึ่งสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาเสด็จเป็นองค์ประธาน ณ สวนอัมพร เมื่อ พ.ศ. 2520

ด้านองค์การระหว่างประเทศ อาจารย์พรชัยได้รับเชิญเป็น Temporary Advisor ทางวิชาการอิมมูโนวิทยา ชีววิทยา โรคติดเชื้อ และการพัฒนาวัคซีน ขององค์การอนามัยโลก ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 เป็น WHO Expert Advisory Panel on Immunology ตั้งแต่ พ.ศ. 2517 เป็นเลขานุการฝ่ายงานจุลชีววิทยาภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ของ UNESCO พ.ศ. 2516-2522 และเป็นกรรมการฝ่ายวิทยาศาสตร์ในคณะกรรมการแห่งชาติไทยสำหรับ UNESCO ตั้งแต่ พ.ศ. 2517

ด้วยผลงานที่มีคุณภาพ ทรงคุณค่า และได้รับการยอมรับ อาจารย์พรชัยจึงได้รับการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่อ พ.ศ. 2522 เมื่ออายุเพียง 39 ปี โดยไม่ต้องผ่านการดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มาก่อน นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งในชีวิตการรับราชการของอาจารย์พรชัย

อาจารย์พรชัย เป็นผู้มีความวิสัยทัศน์กว้างไกล บริหารงานโดยยึดหลักความเป็นธรรมและมนุษยธรรม มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการและประสิทธิผลของงาน ส่งเสริมให้ทุกคนทำงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อสร้างคณะวิทยาศาสตร์ให้แข็งแกร่ง ท่านมองอนาคตอย่างมีแผนล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ระดมพลังความคิด สติปัญญา จากบุคลากรรอบข้าง ปลูกฝังเยาวชนให้รักการเรียนวิทยาศาสตร์ สร้างภาพลักษณ์ที่ชัดเจนของนักวิทยาศาสตร์อาชีพ ท่านให้ความสำคัญกับความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ ให้โอกาสและอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ ข้าราชการ บุคลากร ได้ทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ผลการดำเนินงานของ อาจารย์พรชัย ล้วนเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยมหิดลและประเทศไทย สมกับแนวคิดที่วางไว้เมื่อเริ่มเข้ารับตำแหน่งอธิการบดี และเป็นเครื่องแสดงความตั้งใจจริงและความสามารถในการบริหารจัดการงานต่างๆ ให้เป็นผลสำเร็จเป็นอย่างดี